

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ระบบอุปถัมภ์ในการเมืองท้องถิ่นเทศบาลนครเชียงใหม่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2. เหตุผลที่นักการเมืองท้องถิ่นสามารถใช้ระบบอุปถัมภ์ในการสร้างและดำรงอำนาจทางการเมือง 3. ผลกระทบของระบบอุปถัมภ์ต่อประชาชน การเมือง และการบริหารส่วนท้องถิ่นของเทศบาลนครเชียงใหม่ และ 4. แนวโน้มของระบบอุปถัมภ์ในการเมืองท้องถิ่นเทศบาลนครเชียงใหม่ในอนาคต

การเก็บข้อมูลใช้ค้นคว้าเอกสารจากห้องสมุด สถานที่ราชการ และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อดีตผู้บริหาร และสมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่จำนวน 9 คน ผู้นำชุมชนและประชาชนจำนวน 13 คน และนักวิชาการจำนวน 3 คน รวม 25 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ตามทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ และทฤษฎีวัฒนธรรมการเมือง

จากการศึกษาพบว่า

1. เมื่อเริ่มมีการจัดตั้งเทศบาลนครเชียงใหม่ สมาชิกสภาเทศบาลส่วนใหญ่มาจากการแต่งตั้ง โดยข้าหลวงจังหวัด ระบบอุปถัมภ์จึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้แต่งตั้ง และผู้ได้รับการแต่งตั้ง ต่อมาเมื่อมีการเลือกตั้งและมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ระบบอุปถัมภ์จึงกลายเป็นความสัมพันธ์ 3 ระดับ คือ ระหว่างผู้นำกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม (สมาชิกสภาเทศบาล) และประชาชน

2. นักการเมืองท้องถิ่นสามารถใช้ระบบอุปถัมภ์ดำรงฐานะเสียงได้ เพราะประชาชนผู้ได้อุปถัมภ์ยังต้องการทรัพยากรทั้งเพื่อส่วนรวมและส่วนตัวอีกมาก

3. ระบบอุปถัมภ์ในเทศบาลนครเชียงใหม่มีผลกระทบทั้งทางบวกและลบ ในทางบวกทำให้การบริหารงานไม่มีแรงกดดันจากมวลชนมาก ส่วนประชาชนก็มีผู้คอยดูแล ในทางลบทำให้เกิดการยึดตัวบุคคลมากกว่านโยบาย ประชาชนขาดตัวแทนที่แท้จริง เพราะสมาชิกสภาเทศบาลเป็นตัวแทนของผู้นำกลุ่มมากกว่าประชาชน

4. ในอนาคตระบบอุปถัมภ์ในเทศบาลนครเชียงใหม่ยังจะคงมีอยู่ แต่นักการเมืองท้องถิ่นจะใช้ระบบอุปถัมภ์เพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีความสามารถแบบมืออาชีพ และมีคุณความดี เพราะประชาชนมีความเข้าใจในประชาธิปไตยแบบตัวแทนมากขึ้น

The objectives of this research were to study 1. the patronage system in the Chiang Mai municipality from the beginning to now 2. the reasons why the local politicians could make use of the patronage system to support their political power 3. the impact of the patronage system on the people, the politics, and the Chiang Mai municipality administration and 4. the future trend of the patronage system in the Chiang Mai municipality.

Data were obtained from documentary research in library, government agencies, and interviews with 9 former and present administrators and members of Chiang Mai municipality assembly, 13 community leaders and the people, and 3 academics, altogether 25 samples. Data were analyzed in accordance with the patronage and the political culture theories.

The findings were:

1. When Chiang Mai municipality was founded, the provincial governor nominated the majority of the Chiang Mai municipality assembly members. So the patronage system was a relation between the nominator and the nominees. After the introduction of election and the formation of political groupings, the patronage system became a three-tier relationship between the political groupings' leaders, the groupings' members (municipality assembly members), and the people.

2. The local politicians could make use of the patronage system to support their political power because the people or the clients still needed a lot of resources, either for the community or for themselves.

3. The impact of the patronage system in the Chiang Mai municipality was both positive and negative. Positively, there was no substantial pressure from the mass on the administration and the people were taken good care of. Negatively, importance was attached to personality than policy. People lacked authentic representatives because municipality assembly members tended to represent the groupings' leaders rather than the people.

4. The patronage system in the Chiang Mai municipality would persist in the future. However, local politicians could not solely rely on the patronage system. They must be professional and ethical because people would have a better understanding of representative democracy.